

Allvarlig tvist. 2006 fick närmare fem tusen splitter nya bilar skrotas efter att Cougar Ace fått slagsida som resultat av slarv vid byte av ballastvatten. Tvisten gick till domstol.

WIKIMEDIA COMMONS

WIERSHOLM

◀ **Norsk representant.** Christian Hauge, på advokatbyrån Wiersholm, är en av fyra norrmän i Nomas styrelse. Annica Börjesson på Maqs Advokatbyrå är en av två svenska representanter i Nomas styrelse.

hålls och kontrollerar kostnaderna för skiljemännen. Det finns en förutsägbarhet i det.

Noma är alltså en sorts hybrid mellan ad hoc och institutionella förfaranden. I Norge används Noma-reglerna numera ganska ofta och i Danmark växer Nomas popularitet allt mer. Men i Sverige och Finland går det trögare. Vi håller fast vid våra traditioner av att använda institutionerna.

Enligt Annica Börjesson behöver Noma marknadsföras mer.

Inte helt okänt

Det nya nordiska skiljeförfarandet är dock inte helt okänt. Svensk Sjöfarts vice vd och ansvarig för juridiska frågor, Anders Hermansson, säger:

- Noma måste få sätta sig och komma igång för att bli en lösning som kan vara konkurrenskraftig.

Sedan framhåller han att vi i Sverige har Stockholms Handelskammars skiljedomsinstitut som fungerar väldigt bra.

- Något sådant finns inte i de andra länderna.

Wallenius Sols vd Ragnar Johansson har hört talas om Noma men tillstår att han inte vet så mycket om det.

- Men att använda Londons LMAA är verkligen inte aktuellt för oss. Aldrig i livet. I våra lite mer långsiktiga "contract of affreightment" har vi alltid en skiljedomskausul med Stockholms Handelskammars skiljedomsinstitut.

Enligt Karolina Kjellgren på Wallenius Wilhelmsen Ocean använder de också Stockholms Handelskammare för alla frakter som går från Sverige.

- Däremot är det LMAA som gäller för de flesta andra rutterna.

Och sedan Noma i januari blev det förvalda skiljeförfarandet i de nordiska sjöförsäkringsbolagens standardavtal "The Nordic Marine Insurance Plan" kommer ännu fler att höra talas om Noma. ¶

MARIANNE OVESEN

MAQS ADVOKATBYRÅ

Advokater förordar Noma

SKILJEFÖRFARANDE I London är sjörättsliga tvister långa och dyra. Med Noma blir processen betydligt enklare.

Varför hamnar så många sjörättsliga tvister med nordiska parter inblandade i London, hos LMAA eller London Maritime Arbitrators Association som är institutionens fullständiga namn?

Sjörättsadvokaten Christian Hauge, verksam vid advokatbyrån Wiersholm i Norge, menar att det beror på gammal vana. För att London alltid varit sjörättsens hemmahamn.

Vad är det för fel på LMAA?

- En skiljedomprocess där kan dra ut

i årtal, till viss del beroende på att parterna har rätt att begära ut alla dokument från motparten. Processen blir därför ofta väldigt dyr.

Han tillägger att hanteringen av vittnen också skiljer sig mycket från nordisk tradition.

- I London avges vittnesmålen skriftligt i samarbete med advokaten. I Norden hörs vittnet på förhandlingen.

Utöver långdragna och dyra processer bygger LMAA på brittisk lag och tradi-

tioner som skiljer sig ganska mycket från nordiska traditioner och lagar.

Alternativet Noma

På grund av detta har Nordic Offshore & Maritime Arbitration, Noma, bildats.

Initiativet kom 2014 från den norska sjörättsadvokaten Geir Gustavsson som frågade sina nordiska kollegor varför Norden inte har ett eget skiljedomsinstitut.

Christian Hauge var med i den arbetsgrupp som tog fram Nomas regler för skiljeförfaranden. Tre år senare, i november 2017, var reglerna färdiga att sjösättas.

Så vad är då Noma?

- Det är ett regelverk, inklusive Best

Practice Guidelines, som är anpassat till Uncitrals regler (United Nations Commission on International Trade Law, reds anm.). Det är regler för parterna att använda utan kostnad, men ber man om Nomas hjälp får man betala för det. I övrigt betalar parterna bara skiljemännen och sina advokatkostnader, svarar Christian Hauge.

Noma är alltså inte ett institut, men har ett litet sekretariat och kompetens i styrelsen som kan hjälpa till att utse skiljemän.

Men Nomas regelverk och Best Practice Guidelines är trots allt mer än vad som finns vid ett ad hoc-förfarande.

Ad hoc-lösningar vid skiljeförfaranden är mycket vanligt i Norge och används i viss utsträckning även i Danmark. I Sve-

rige och Finland har däremot ad hoc-förfaranden minskat avsevärt. Vi har i stället en lång tradition av institutionella förfaranden.

Hybrid

En av de två svenska styrelseledamöterna i Noma är Annica Börjesson, advokat på Maqs Advokatbyrå. Hon förklarar skillnaden mellan ad hoc och institutionellt skiljeförfarande så här:

- Ad hoc innebär ett förfarande skapat för den unika skiljedomen, det vill säga i princip utan några på förhand bestämda regler, medan de institutionella förfarandena är enkla på så vis att institutionen tillhandahåller regler för hur processen ska gå till, hjälper till att utse skiljemän om parterna vill, ser till att tidsfristerna